

НЕГІЗГІ МІНДЕТ - АЗАМАТТАРДЫ, КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ ҚҰРЫЛЫМДЫ ЖӘНЕ МЕМЛЕКЕТ МҮДДЕСІН ҚОРҒАУ

1. Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес Үкімет мемлекеттің әлеуметтік-экономикалық саясатын, оның қорғаныс қабілетін, қауіпсіздігі мен қоғамдық тәртіпті қамтамасыз ету үшін бірінші кезекте жауапты болады. Үкіметсіз мемлекет болмайды, сол себепті жаңа Премьер-Министрді шұғыл тағайындау және Үкімет құрамын бекіту қажеттілігі туындады. Бұл ретте еліміздің жоғары басшылығы Қазақстан Республикасының Президенті Қ.К.Тоқаев, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі өздерінің конституциялық міндеттерін халық мүддесі үшін нақты және үйлесімді орындады.

2. Әлихан Смайыловтың еліміздің Премьер-Министрі болып тағайындалуы негізді шешім. Оның мемлекеттік қызметте үлкен тәжірибесі бар, мемлекеттік органдарда айтарлықтай сенім ресурсы бар саяси қайраткер. Дәл осындай адам қазір мемлекет пен қоғамға қажет.

1.ҰҚШҰ бітімгершілік контингентін енгізген сәттен бастап ел басшылығы елдегі жағдай тұрақтанғаннан кейін бітімгершілік күштері міндетті түрде елден кететінін бірнеше рет атап өтті. Біз қазіргі уақытта Қазақстанда қоғамдық тәртіп қалпына келтірілгенің, қарулы содырларды жаппай тазарту іс жүзінде жүзеге асырылып, ел қауіпсіздігі үшін қауіпті қатерлердің алды алынғанын атап өтеміз. Бұл жағдай ҰҚШҰ контингентінің елдің стратегиялық және әскери объектілерін күзетуден тұратын табысты және тиімді миссиясының аяқталғанын айғақтайды. 2 күннен кейін ҰҚШҰ контингентін шығару процесі басталады, өйткені Қазақстанға ҰҚШҰ Ұжымдық бітімгершілік күштері 2 030 адам және 250 бірлік техника келді, бұл белгілі бір уақытты, шамамен 10 күнді талап етеді.

2.Қазақстан қаңтар айының басында тап болған оқиғалар **қауіпсіздікке, егемендікке және мемлекеттің тұтастығын жоғалтуға қауіп төндірді.** Еліміздің бірқатар аймақтарындағы жақсы дайындалған Қарулы содырлардың тәртіпсіздіктеріне қарсы тұрумен айналысатын Күштік және құқық қорғау органдарының барлық мүмкіндіктерін таразылап, Мемлекет басшысы **сол кезде өте дұрыс шешім қабылдады** – Ұжымдық қауіпсіздік туралы шарт ұйымына (ҰҚШҰ) мүше мемлекеттердің басшыларынан көмек сұрау. ҚР Президенті

3.Әлихан Смайыловтың кан-дидатурасын ұсыну кезінде Мемлекет басшысы тек халықтың мүддесін ғана басшылыққа алды. ҚР Парламенті Мәжілісіндегі саяси партиялардың фракциялары Қ.К.Тоқаевтың шешімін бірауыздан қолдады. Енді Үкімет халықтың сенімін ақтап, жинақталған әлеуметтік және экономикалық проблемаларды жоспарлы түрде әрі тиімді шешуге тиіс.

4.Мемлекет басшысы Қ.К.Тоқаев болашақ міндеттер мен одан әрі дамудың жаңа перспективаларын белгіледі. Сонымен қатар, Президент бәрін қалпына келтіруді жеке жауапкершілігіне алатынын, сол арқылы жаңа міндеттер мен реформаларды іске асыруға толық дайын екендігін ерекше атап өтті. Президент ел дамуының барлық негізгі бағыттары бойынша іске асырылып жатқан жобаларға сыни және кешенді талдау жасады. Біз барлық бағдарламаларды, жобаларды, тіпті бірқатар ұйымдардың жұмысының орындылығын қайта қарауымыз керек.

Қ.К.Тоқаевтың мұндай шешімі ҰҚШҰ Еуразия кеңістігінде ұжымдық қауіпсіздіктің жалғыз жұмыс істейтін құрылымы болып табылатындығына байланысты болды.

3.Ұйым Жарғысының 5-бабына сәйкес ҰҚШҰ бітімгершілік контингенті мүше мемлекеттердің тәуелсіздігін, қатысу еріктілігін, құқықтары мен міндеттерінің теңдігін мүлтіксіз құрметтеу, мүше мемлекеттердің ұлттық юрисдикциясына жататын істерге араласпау негізінде әрекет ететінін атап өту қажет. Қазақстанмен болған оқиға ҰҚШҰ тарихында ҰҚШҰ-ның бітімгершілік әлеуеті мемлекеттің өзінің өтініші бойынша мүше мемлекеттердің бірінің қауіпсіздігін, тұрақтылығын және тұтастығын қамтамасыз ету үшін қолданылған алғашқы оқиға болып табылады.

4.ҚР Президенті Қ.К.Тоқаев Мәжіліс отырысы кезінде сөйлеген сөзінде ҰҚШҰ бітімгершілік миссиясының аяқталғанын жариялады. Екі күннен кейін Біріккен контингентті кезең-кезеңімен шығару басталады. Әскерді шығарудың жалпы процесі он күннен аспайды. Қазақстандағы бітімгершілік миссиясы, әрине, ұйым тарихында оң тәжірибе болып қала беретінін және оның өңірлік, сондай-ақ жаһандық ауқымдағы беделін арттыратынын атап өту қажет. ҰҚШҰ тиімсіздігі және Қазақстанның егемендігіне төнетін «түрлі қауіптер» туралы түрлі пікірлерге қарамастан, ұйым қысқа мерзім ішінде өз жұмысында үйлесімділікті,

5.Алматы трагедиясы қауіпсіздік проблемасын өзекті етті. Өздеріңіз білетіндей, өмір қауіпсіздігі қоғамның негізгі қажеттілігі болып табылады. Осыған байланысты ҚР Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев Премьер-Министр Әлихан Смайыловтың алдына еліміздің күштік құрылымдарын реформалау бойынша бірқатар міндеттер қойды.

6.Негізгі міндет – азаматтарды, конституциялық құрылымды және мемлекет мүддесін қорғау. Күштік құрылымдарды түбегейлі реформалау бағытын іске асыруды қамтамасыз ету үшін Президент тұтастай алғанда күштік құрылымдардың, атап айтқанда арнайы мақсаттағы күштердің жауынгерлік әзірлігі мен жарақтандырылуын арттыру жөнінде тапсырма берді. Мемлекет басшысының айтуынша, полицияның құқықтық қорғалуын да күшейту маңызды. Билік өкілдеріне құрмет елдегі құқықтық тәртіпті сақтаудың маңызды шарты саналады.

анықтықты, келісімділікті және елдің ішкі процестеріне тартылмайтындығын көрсетті.

5.ҚР Парламенті Мәжілісінің отырысында сөйлеген сөзінде Ел Президенті Қ.К.Тоқаев бірқатар маңызды міндеттер қойды. Осындай міндеттердің бірі **инженерлер мен өнеркәсіпшілердің жаңа буынын даярлау** туралы мәселені белгілеу болды. Елімізде қайта өңдеу өнеркәсібін дамыту жөнінде міндет қоя отырып, кадрлық әлеуетті де көздеу маңызды. Ел экономикасы үшін инженерлерді даярлаумен отандық оқу орындары да, Ресейдің және басқа елдердің жетекші білім беру орталығының филиалдары да айналысатын болады. Мұндай шараны іске асыру елдегі білім беру сапасының өсуін, жастардың отандық экономикада жұмысқа орналасу деңгейін арттыруды көздейді.

6.Мемлекет басшысы Қ.К.Тоқаевтың **мемлекеттің экономикалық және әлеуметтік саясатына елеулі ревизия жасау жөніндегі** алға қойған міндеттері халықтың ұмтылысын көрсетеді. Ел Президентінің саяси еркі оған Парламентпен және Премьер-Министрмен ашық сөйлесуге мүмкіндік берді. Мемлекеттік саясаттың осындай бағытынан кейін кез келген бояма мен жалтаруға жол берілмейтіні анық. Мысалы, Мемлекет басшысы Қ.К.Тоқаев утилизациялық алымның мөлшерлемесін қайта қарау және оны жинау бойынша мемлекеттік операторды айқындау туралы тапсырма берді. Бұл туралы жеке автокөлік, ауыл

7.Құқық қорғау органдары мен Қарулы күштерді күшейту, реформалау бойынша барлық шаралар халықты сыртқы қауіп-қатерден қорғауға бағытталған. Сондықтан Президент шекара қызметін күшейтудің және діни экстремизмге қарсы іс-қимыл жұмыстарын жандандырудың маңыздылығын ерекше атап өтті.

8.Мемлекет басшысы ҚР Парламенті платформасында Қазақстан халқына үндеу жолдады. Қасым-Жомарт Тоқаев өз сөзінде елдің жаңа үкіметі мен мемлекет органдары жүзеге асыратын әлеуетті міндеттер мен жұмыс бағыттарын атап өтті.

9.Екі күннің ішінде ҰҚШҰ одақтастарынан бітімгерлік миссияны шығару басталады және оған белгілі бір уақыт қажет, шамамен 10 күндей. Осы шаралардың қорытындысы бойынша елімізде құқықтық тәртіп пен азаматтардың құқықтарын қорғау толық қамтамасыз етіледі.

10.Мемлекеттік билік жүйесі «қатемен жұмыс» істеуі керек. «Күштік құрылымдар экстремистік ұяшықтардың пайда болғанын қалай және

шаруашылығы техникасы мен жүк көлігі иелері ұзақ уақыт бойы айтып келді. Осы тапсырманы іске асыру азаматтардан негізсіз қаржылық жүктемені алып тастайды.

7.Мемлекет басшысы утилизациялық алымның қажеттілігі туралы қоғамдық талқылауларға нүкте қойды. Атап айтқанда, Президент «ӨКМ Операторы» компаниясының утилизациялық алымды жүзеге асыру жұмысын тоқтатуды тапсырды. Мемлекет басшысының айтуынша, утилизациялық алымды жинаумен мемлекеттік ұйым айналысуы тиіс. Сонымен қатар, Президент қазақстандықтардың автокөлік сатып алу мүмкіндіктерін кеңейту мақсатында утилизациялық алымның көлемін қайта қарауға шақырды. Жалпы, Мемлекет басшысы елдегі утилизациялық алым мәселесіне уақытылы назар аударды. Жаһандық өткізгіш тапшылығы жағдайында Қазақстандағы автосалондарда жаңа автомобиль жеткілісіз. Енді азаматтарда шет елдерден автокөлікті бәсекелі бағамен сатып алу мүмкіндігі пайда болады. Сондай-ақ, утилизациялық алымды жеке компаниядан мемлекеттік ұйымның қарамағына беру алымдардың ашықтығын арттыруға және халықтың мемлекеттің утилизация саясатына деген сенімін нығайтуға ықпал ететінін атап өткен жөн.

8.Парламент Мәжілісінің отырысында сөйлеген сөзінде Мемлекет басшысы **2025 жылға қарай ел аумағында танымал жоғары оқу орындарының**

неліктен байқамай қалды» деген сұрақтың жауабын табу керек. Мемлекет басшысы құқық қорғау құрылымдарының жұмысына шұғыл түзету енгізу қажеттігіне ерекше назар аударды. Атап айтқанда, төтенше жағдай кезінде үйлестірілген іс-қимылды қамтамасыз ету мақсатында құқық қорғау жүйесін толық жаңғырту және қайта құрылымдау қажет.

11.ҚР Президенті еліміздің жаңа экономикалық саясаты алдағы кезеңде, ең алдымен, барлық қазақстандықтың өмір сүруі мен әл-ауқаты жоғары деңгейде болуын қамтамасыз етумен байланысты екенін атап өтті. Қасым-Жомарт Тоқаев осы мақсатта Қазақстан Даму Банкінің жұмыс форматын елдегі шағын және орта бизнесті дамытуға көмектесетіндей қайта қарауды ұсынды. Жалпы, қазіргі уақытта Қазақстан қоғамы Мемлекет басшысының шешімдері төңірегінде топтасуы қажет. Күшіміз - бірлікте. Біз бірге барлық қиындықты еңсеріп, көздеген мақсатымызға қол жеткізе аламыз.

кемінде 5 филиалын ашу қажеттігін атап өтті. Оның ішінде кемінде екі ЖОО еліміздің батыс өңірінде орналасуы және техникалық бейіні болуы тиіс. Айта кету керек, бұған дейін Президент Қ.К.Тоқаев Ресей президенті Владимир Путинмен кездесу барысында МФТИ және Бауман атындағы ММТУ және Бауман атындағы ММТУ сияқты ресейлік жоғары оқу орындарының Қазақстанда филиалын құрудың маңыздылығы туралы айтқан болатын.

9. Мұндай ұсыныстың маңыздылығы батыс өңірлеріндегі жастар үшін сапалы жоғары білімге қол жетімділікті қамтамасыз ету және жастардың маргинализациялану, олардың деструктивті діни ағымдарға тартылу қаупінің алдын алу қажеттілігімен байланысты. **Бұл аймақтардағы жоғары білім беру ұйымдарының желісін дамыту демографиялық процестер тұрғысынан да өзекті.** Атап айтқанда, Маңғыстау облысында 2020 жылдың соңындағы жағдай бойынша жастар саны 147,4 мың адамды құрады. Бұл ретте облыс аумағында 10 мыңнан астам студент контингенті бар 2 ЖОО ғана жұмыс істеді. Жаңа жоғары оқу орындарының ашылуына батыс өңірлердегі жастар арасындағы қоғамдық пікірді, атап айтқанда, сапалы жоғары білімге қол жетімділіктің болмауы сияқты көші-қон факторларының негізгі pull факторларын талдау да оң әсерін тигізуде.

10.Мемлекет басшысы саяси реформалардың бесінші пакетін жариялады.